

Nowa ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej weszła w życie z dniem 1 stycznia 2007 r. Wprowadziła ona inne zasady opłacania opłaty skarbowej w stosunku do przepisów poprzednio obowiązujących.

Co podlega opłacie skarbowej?

Celem wprowadzanych zmian miało być ograniczenie przedmiotu opłaty skarbowej wyłącznie do czynności wykonywanych przez organy administracji publicznej oraz zapewnienie ekwiwalentności tej opłaty, tj. ściślejsze powiązanie jej wysokości z pracochłonnością i kosztami organu administracji publicznej wykonującego czynności podlegające opłacie skarbowej.

Zachowano zamknięty katalog czynności urzędowych podlegających opłacie skarbowej. Opłacie skarbowej podlega teraz w sprawach indywidualnych z zakresu administracji publicznej wyłącznie:

- **dokonanie czynności urzędowej na podstawie zgłoszenia lub na wniosek,**
- **wydanie zaświadczenia na wniosek,**
- **złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury albo jego odpisu, wypisu lub kopii w sprawie z zakresu administracji publicznej lub w postępowaniu sądowym.**

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, dokładny wykaz przedmiotów opłaty skarbowej określa załącznik do ustawy. Oznacza to, że objęte przedmiotową opłatą są wyłącznie te czynności urzędowe, od których określono stawki w I Części załącznika do ustawy, przy czym katalog ten został znacznie poszerzony m.in. o wszystkie decyzje, inne niż wymienione enumeratywnie w załączniku do ustawy, do których mają zastosowanie przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, które będą podlegały opłacie skarbowej, według stawki określonej w ust. 53 w Części I tego załącznika. **Obowiązek zapłaty opłaty skarbowej dotyczy więc czynności organów administracji publicznej, takich jak wydanie zaświadczenia, wydanie zezwolenia (pozwolenia, koncesji), a także innych czynności organów administracji dokonanych na podstawie zgłoszenia czy na wniosek.** Jedną z czynności urzędowych podlegającą opłacie skarbowej jest m.in. zgoda wydawana przez organ podatkowy na podstawie przepisów prawa podatkowego (np. zgoda, o której mowa w art. 45 ust. 4 ustawy o podatku akcyzowym). Opłata skarbową od takiej zgody wynosi 30 zł.

W porównaniu do poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 9 września 2000 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. 2004 r., Nr 253, poz. 2532) podwyższeniu uległy stawki opłaty skarbowej za prawie wszystkie czynności objęte tą opłatą oraz zrezygnowano z kilku dotychczasowych zwolnień od tej opłaty.

Od czego nie trzeba już uiszczać opłaty skarbowej?

Zgodnie z nową ustawą, opłacie skarbowej **nie będą podlegały**:

- **podania** (żądania, wnioski, odwołania, zażalenia) i **załączniki do podań**; Zniesienie obowiązku zapłaty opłaty skarbowej od podań i załączników do podań ma ułatwić wnoszenie ich drogą elektroniczną; Za zniesieniem opłaty w tym przypadku przemawia także zasada ekwiwalentności opłaty skarbowej;
- **weksle i dokumenty zawierające oświadczenie woli poręczyciela**, gdyż nie są one związane z czynnościami z zakresu administracji publicznej;
- **pełnomocnictwa** oraz **prokury**, ich odpisy, wypisy i kopie składane w sprawach innych niż z zakresu administracji publicznej lub w postępowaniu sądowym. Dokumenty stwierdzające ustanowienie pełnomocnictwa lub prokury będą zatem podlegały opłacie skarbowej tylko w przypadku ich składania w sprawach z zakresu administracji publicznej lub w postępowaniu sądowym. Jedynie w tych przypadkach istnieje bowiem praktyczna możliwość wyegzekwowania zapłaty opłaty skarbowej. Zmiana ta wiąże się też z nowym określeniem momentu powstania obowiązku zapłaty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa

- obowiązek ten ma powstawać z chwilą złożenia tego dokumentu w organie administracji publicznej, sądzie lub podmiocie wykonującym zadania z zakresu administracji publicznej.

Ministerstwo Finansów pismem dyrektora Departamentu Podatków i Opłat (PL-835-94/LM/EO/07219) wyjaśniło wątpliwości, czy trzeba wносить opłatę skarbową za ustanowienie pełnomocnictw w przypadku zamówień publicznych. Wątpliwości uczestników przetargów budził charakter tych umów, zwłaszcza gdy jedną ze stron był organ administracji publicznej. Z pisma wynika zaś, że **opłata skarbową nie jest wymagana**. Ministerstwo wyjaśniło, iż przy przetargach powstają stosunki cywilnoprawne między równoprawnymi podmiotami. Z jednej strony autonomiczny wykonawca, dobrowolnie składający swoją ofertę. Z drugiej natomiast zamawiający, który „nie może nikogo zmusić do udziału w postępowaniu, narzucić niekorzystnych warunków oferty lub umowy, tudzież wymóc zawarcie umowy, nawet przez wykonawcę, który złożył ofertę”.

Ponieważ zrezygnowano w ogóle z objęcia opłatą skarbową jakichkolwiek podań i wniosków kierowanych do organów administracji publicznej, od 1 stycznia 2007 r. nie trzeba zatem teraz płacić opłaty skarbowej od wniosków o pisemną interpretację przepisów prawa podatkowego w swojej indywidualnej sprawie, składanych przez podatnika, płatnika lub inkasenta. **Przez pierwsze półrocze 2007 roku pisemne interpretacje nie będą obciążone żadną opłatą**. Dopiero od 1 lipca 2007 r. pojawi się odpłatność (na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej) za wydanie postanowienia w sprawie interpretacji, które wtedy wydawał będzie wyłącznie Minister Finansów. Opłata ta nie będzie jednak opłatą skarbową w rozumieniu ustawy o opłacie skarbowej.

W jaki sposób można uiszczyć opłatę skarbową?

Nowe przepisy wyeliminowały możliwość uiszczania opłaty skarbowej znaczkami skarbowymi, a także urzędowymi blankietami wekslowymi. **Zapłaty należnej opłaty skarbowej można teraz dokonać wyłącznie:**

- **w formie gotówkowej** (w kasie organu administracji)
- **lub bezgotówkowej** (przelewem bankowym lub płacąc na pocztę na rachunek właściwego organu podatkowego - warto więc znać numer jego rachunku bankowego).

Jednocześnie rady gmin mogą zdecydować o wprowadzeniu na swoim terenie nowej formy poboru opłaty skarbowej - w drodze **inkasa**, co powinno w praktyce znacznie usprawnić dokonanie zapłaty opłaty skarbowej.

Potwierdzeniem uiszczenia opłaty skarbowej nie jest już więc naklejenie na dokumencie znaku opłaty skarbowej, ale adnotacja na odpowiednim dokumencie dokonana przez urzędnika załatwiającego określoną sprawę, potwierdzająca uiszczenie opłaty. Do opłaty skarbowej odnoszą się obecnie podobne, wynikające z Ordynacji podatkowej, zasady zaokrąglania podstawy opodatkowania, kwot podatku, odsetek za zwłokę, opłaty prolongacyjnej, oprocentowania nadpłaty, a także wynagrodzenia przysługującego inkasentom, jak do podatków. Zatem, końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomijają się, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych.

Opłatę skarbową wnosi się w zasadzie na rzecz tej gminy (miasta), na której terenie ma siedzibę urząd (organ lub podmiot) dokonujący obciążonej nią czynności urzędowej. Jedynie w przypadku, gdy chodzi o opłatę od pełnomocnictwa, prokury, substytucji, a także ich odpisów, wypisów lub kopii, opłatę skarbową wnosi się na rzecz urzędu gminy (miasta), właściwego ze względu na miejsce złożenia dokumentu, a więc ze względu na siedzibę sądu.

Dowód uiszczenia opłaty skarbowej należy dołączyć do składanych wniosków. Ważne jest przy tym, że na żądanie tego, kto wniósł opłatę, dowód zapłaty może mu być zwrócony. Na żądanie opłata skarbową jest zwracana także wtedy, gdy mimo jej wniesienia czynność urzędowa nie została dokonana, zaświadczenie czy zwolnienie nie zostało wydane.

A co, jeśli się opłaty skarbowej nie uiści?

Organy administracji rządowej i samorządowej oraz podmioty inne niż organy administracji publicznej, w związku z wykonywaniem zadań z zakresu administracji publicznej, zobowiązane będą do przekazywania organowi podatkowemu właściwemu w sprawie opłaty skarbowej (tj. wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta) zbiorczych informacji o przypadkach nieuiszczenia należnej opłaty skarbowej od dokonanych przez nie czynności urzędowych, wydanych zaświadczeń i zezwoleń (pozwoleń, koncesji), a także złożonych do nich dokumentów stwierdzających udzielenie pełnomocnictwa lub prokury oraz ich odpisów, wypisów lub kopii.

Również sądy będą zobowiązane do przekazywania organowi podatkowemu właściwemu w sprawie opłaty skarbowej zbiorczej informacji o przypadkach nieuiszczenia należnej opłaty skarbowej od złożonych w sądzie dokumentów stwierdzających udzielenie pełnomocnictwa lub prokury oraz ich odpisów, wypisów lub kopii.

Co z opłatą administracyjną?

Z dniem 1 stycznia 2007 r. przestało obowiązywać uprawnienie do wprowadzenia przez radę gminy opłaty administracyjnej za czynności urzędowe wykonywane przez organy gminy, wójta (burmistrza, prezydenta miasta), jeżeli czynności te nie są objęte przepisami o opłacie skarbowej. Jednocześnie, w miejsce opłaty administracyjnej wprowadzono za wydanie wypisu lub wyciągu ze studium lub planu zagospodarowania przestrzennego opłatę skarbową w wysokości określonej w ust. 51 w Części I załącznika do ustawy o opłacie skarbowej.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. 2006 r., Nr 225, poz. 1635);
- Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. 2005 r., Nr 8, poz. 60, ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2006 r. w sprawie dokumentowania zapłaty opłaty skarbowej oraz trybu jej zwrotu (Dz. U. 2006 r., Nr 246 poz. 1804);
- Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. 2006 r., Nr 121, poz. 844, ze zm.)